

[Patursson.]

steren. En løsning må tilvejebringes, og man kan ikke nøjes med at trække på skuldrene. Men med hensyn til Færøerne udtalte statsministeren, at regeringen vil følge de hidtidige retningslinjer. Dette må være en stor skuffelse for mig, og jeg skal da i den knapt afmålte taletid, jeg har til rådighed, begrunde denne skuffelse.

Jeg vil da igen henvise til statsministerens ord og overføre dem på Færøerne. Statsministeren sagde, at det er umuligt at lade disse problemer ligge, og det er umuligt at lade som ingenting. Men med sine udtalelser — der var meget kortfattede — lod statsministeren netop disse problemer ligge og lod som ingenting.

Jeg agter ikke at lade disse problemer ligge, og jeg agter ikke at lade som ingenting. Det agter jeg ikke, bl.a. fordi statsministeren samtidig udtalte, at det vil være umuligt for ethvert medlem af folketinget, som vil tage sit ansvar alvorligt. Jeg betragter mig selv som tilhørende den gruppe af folketingsmænd, der tager sit ansvar alvorligt.

Vi på Færøerne har store problemer at kæmpe med. Vi lever under en ulyksalig forfatningsmæssig stilling. Vi slås for at blive frie af NATO og dets militære anlæg på Færøerne. Vi kæmper for bevarelsen af fiskeririgdommene omkring øerne mod fremmedes rovdrift. Vi stritter imod den store magnet, der er opstillet i Bruxelles, og som forsøger at opsluge os. Vi er ofre for oliekrisen og dens følger, der truer hele vort erhvervsliv og da navnlig fiskeriet. Vi slås med en galoperende dyrtid, vistnok endnu større end den, man har i Danmark. Vi mangler investeringspenge både til opbygning af erhvervslivet, offentlige anlæg og til boligbyggeri.

I et avisinterview forleden udtalte den danske rigsombudsmand på Færøerne, at Færøerne har en forfatningsmæssig stilling, der er enestående i verden. Jeg må give ham ret, den er enestående, bl.a. og først og fremmest fordi den bygger på et eklatant retsbrud. Ved en lovlig folkeafstemning stemte færinger sig fri af Danmark, men ved små imperialistiske kneb fra dansk side fik man denne folkets vilje kuldkastet. Man fik så den nuværende hjemmestyreordning, en ordning, der gik stik imod folkets udtalte vilje. Det må siges at være enestående.

Men den er også enestående i anden henseende: i det kvarte århundrede, den har eksisteret, har den befordret en politik, der bare har opretholdt og forøget landets finansielle og økonomiske afhængighed, og som desuden har opretholdt og forøget befolkningens uselvstændighed. Hverken vi på Færøerne eller I danske kan være en sådan politik bekendt. Den er ligefrem uanstændig og uværdig. Og det faktiske forhold er jo dette, at Danmark gennem sine danske penge til Færøerne tilkøber sig ret til at bestemme over færinger og deres samfundsliv, medens vi på Færøerne for disse samme danske penge ofrer vor naturlige bestemmelsesret. I egen indbildning tror man da at have god samvittighed, men det rent faktiske forhold er alligevel det, at man på begge sider af Atlanten, det hav der skiller os, sidder med en dårlig smag i munden.

Se, det er denne tingenes tilstand, denne enestående tingenes tilstand i verden, denne uholdbare og uværdige måde at leve på, som vi må se at komme bort fra. Det skulle allerhelst ske allerede i dag eller i morgen, men jeg kan da også ligesom statsministeren være tilfreds med en løsning inden for 3-4 uger.

Lad os bare tale åbent om disse ting. Den tid er forbi, da man her i Danmark benægtede den færøske nations eksistens. Nu erkendes dens eksistens, men når man har sagt A, må man som bekendt også sige B. Vi på Færøerne har vores forpligtelser. Dem taler jeg om i det færøske lagting. Her i det danske folketing er det naturligt at tale om de danske forpligtelser. Efter min mening er de danske forpligtelser af tredobbel art.

For det første har vi i lange tider været underlagt dansk styre, og Danmark har haft det politiske ansvar over for os. Det må give en vis forpligtelse.

For det andet har Danmark i henhold til De Forenede Nationers erklæring af 14. december 1960 påtaget sig visse og ikke uvæsentlige forpligtelser over for kolonier og andre uselvstændige områder, bl.a. den forpligtelse at hjælpe dem med at opnå den fulde frihed og uafhængighed.

For det tredje må Danmark som nordisk land og som medlem af Nordisk Råd have visse frihedsforpligtelser over for den nor-